

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡೇ

॥ ಸಪ್ತಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

॥ ಸಪ್ತಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಮಾರ್ಕಂಡೇಯಪ್ರಭೃತಿಮುನಿಭಿರ್ಮಂತ್ರಿಭಿಶ್ಚ ರಾಜಾನಂ ವಿನಾ ದೇಶಸ್ಯ
ಭಾವಿನಿದುರವಸ್ಥಾಂ ವರ್ಣಯಿತ್ವಾ ಕಮಪಿ ರಾಜಪದೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಯಿತುಂ
ವಸಿಷ್ಠಂ ಪ್ರತ್ಯನುರೋಧಃ.

ಆಕ್ರಂದಿತಾ ನಿರಾನಂದಾ ಸಾಸ್ತ್ರಕಂಠಜನಾವಿಲಾ |
ಅಯೋಧ್ಯಾಯಾಮವತತಾ ಸಾ ವ್ಯತೀಯಾಯ ಶರ್ವರೀ || 2.67.1 ||

ವ್ಯತೀತಾಯಾಂ ತು ಶರ್ವರ್ಯಾಮಾದಿತ್ಯಸ್ಯೋದಯೇ ತತಃ |
ಸಮೇತ್ಯ ರಾಜಕರ್ತಾರಃ ಸಭಾಮೀಯುದ್ವಿಜಾತಯಃ || 2.67.2 ||

ಮಾರ್ಕಂಡೇಯೋಽಥ ಮೌದ್ಗಲ್ಯೋ ವಾಮದೇವಶ್ಚ ಕಶ್ಯಪಃ |
ಕಾತ್ಯಾಯನೋ ಗೌತಮಶ್ಚ ಜಾಬಾಲಿಶ್ಚ ಮಹಾಯಶಾಃ || 2.67.3 ||

ಏತೇ ದ್ವಿಜಾಃ ಸಹಾಮಾತ್ಯೈಃ ಪೃಥಗ್ವಾಚಮುದೀರಯನ್ |
ವಸಿಷ್ಠಮೇವಾಭಿಮುಖಾಃ ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ರಾಜಪುರೋಹಿತಂ || 2.67.4 ||

ಅತೀತಾ ಶರ್ವರೀ ದುಃಖಂ ಯಾ ನೋ ವರ್ಷಶತೋಪಮಾ |
ಅಸ್ಮಿನ್ ಪಂಚತ್ವಮಾಪನ್ನೇ ಪುತ್ರಶೋಕೇನ ಪಾರ್ಥಿವೇ || 2.67.5 ||

ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥಶ್ಚ ಮಹಾರಾಜೋ ರಾಮಶ್ಚಾರಣ್ಯಮಾಶ್ರಿತಃ |
ಲಕ್ಷ್ಮಣಶ್ಚಾಪಿ ತೇಜಸ್ವೀ ರಾಮೇಣೈವ ಗತಃ ಸಹ || 2.67.6 ||

ಉಭೌ ಭರತಶತ್ರುಘ್ನೌ ಕೇಕಯೇಷು ಪರಂತಪೌ |
ಪುರೇ ರಾಜಗೃಹೇ ರಮ್ಯೇ ಮಾತಾಮಹನಿವೇಶನೇ || 2.67.7 ||

ಇಕ್ಷ್ವಾಕುಣಾಮಿಹಾದ್ಯೈವ ಕಶ್ಚಿದ್ ರಾಜಾ ವಿಧೀಯತಾಂ |
ಅರಾಜಕಂ ಹಿ ನೋ ರಾಷ್ಟ್ರಂ ವಿನಾಶಂ ಸಮವಾಪ್ನುಯಾತ್ || 2.67.8 ||

ನಾರಾಜಕೇ ಜನಪದೇ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲೀ ಮಹಾಸ್ವನಃ |
ಅಭಿವರ್ಷತಿ ಪರ್ಜನ್ಯೋ ಮಹೀಂ ದಿವ್ಯೇನ ವಾರಿಣಾ || 2.67.9 ||

ನಾರಾಜಕೇ ಜನಪದೇ ಬೀಜಮುಷ್ಟಿಃ ಪ್ರಕೀರ್ಯತೇ |
ನಾರಾಜಕೇ ಪಿತುಃ ಪುತ್ರೋ ಭಾರ್ಯಾ ವಾ ವರ್ತತೇ ವಶೇ || 2.67.10 ||

ಅರಾಜಕೇ ಧನಂ ನಾಸ್ತಿ ನಾಸ್ತಿ ಭಾರ್ಯಾಪೃಥಾಜಕೇ |
ಇದಮತ್ಯಾಹಿತಂ ಚಾನ್ಯತ್ ಕುತಃ ಸತ್ಯಮರಾಜಕೇ || 2.67.11 ||

ನಾರಾಜಕೇ ಜನಪದೇ ಕಾರಯಂತಿ ಸಭಾಂ ನರಾಃ |
ಉದ್ಯಾನಾನಿ ಚ ರಮ್ಯಾಣಿ ಹೃಷ್ಟಾಃ ಪುಣ್ಯಗೃಹಾಣಿ ಚ || 2.67.12 ||

ನಾರಾಜಕೇ ಜನಪದೇ ಯಜ್ಞಶೀಲಾ ದ್ವಿಜಾತಯಃ |
ಸತ್ಪ್ರಾಣ್ಯನ್ವಾಸತೇ ದಾಂತಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ ಸಂಶಿತವ್ರತಾಃ || 2.67.13 ||

ನಾರಾಜಕೇ ಜನಪದೇ ಮಹಾಯಜ್ಞೇಷು ಯಜ್ಞನಃ |
ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ವಸುಸಂಪೂರ್ಣಾ ವಿಸೃಜಂತ್ಯಾಪ್ತದಕ್ಷಿಣಾಃ || 2.67.14 ||

ನಾರಾಜಕೇ ಜನಪದೇ ಪ್ರಹೃಷ್ಟನಟನರ್ತಕಾಃ |
ಉತ್ಸವಾಶ್ಚ ಸಮಾಜಾಶ್ಚ ವರ್ಧಂತೇ ರಾಷ್ಟ್ರವರ್ಧನಾಃ || 2.67.15 ||

ನಾರಾಜಕೇ ಜನಪದೇ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಾ ವ್ಯವಹಾರಿಣಃ |
ಕಥಾಭಿರಭಿರಜ್ಯಂತೇ ಕಥಾಶೀಲಾಃ ಕಥಾಪ್ರಿಯೈಃ || 2.67.16 ||

ನಾರಾಜಕೇ ಜನಪದೇ ತೂದ್ಯಾನಾನಿ ಸಮಾಗತಾಃ |
ಸಾಯಾಹ್ನೇ ಕ್ರೀಡಿತುಂ ಯಾಂತಿ ಕುಮಾರ್ಯೋ ಹೇಮಭೂಷಿತಾಃ || 2.67.17 ||

ನಾರಾಜಕೇ ಜನಪದೇ ಧನವಂತಃ ಸುರಕ್ಷಿತಾಃ |
ಶೇರತೇ ವಿವೃತದ್ವಾರಾಃ ಕೃಷಿಗೋರಕ್ಷಜೀವಿನಃ || 2.67.18 ||

ನಾರಾಜಕೇ ಜನಪದೇ ವಾಹನೈಃ ಶೀಘ್ರವಾಹಿಭಿಃ |
ನರಾ ನಿಯಾಂತ್ಯರಣ್ಯಾನಿ ನಾರೀಭಿಃ ಸಹ ಕಾಮಿನಃ || 2.67.19 ||

ನಾರಾಜಕೇ ಜನಪದೇ ಬದ್ಧಘಂಟಾ ವಿಷಾಣಿನಃ |
ಅಟಂತಿ ರಾಜಮಾರ್ಗೇಷು ಕುಂಜರಾಃ ಷಷ್ಟಿಹಾಯನಾಃ || 2.67.20 ||

ನಾರಾಜಕೇ ಜನಪದೇ ಶರಾನ್ ಸಂತತಮಸ್ಯತಾಂ |
ಶ್ರೂಯತೇ ತಲನಿಘೋಷ ಇಷ್ಟಸ್ತ್ರಾಣಾಮುಪಾಸನೇ || 2.67.21 ||

ನಾರಾಜಕೇ ಜನಪದೇ ವಣಿಜೋ ದೂರಗಾಮಿನಃ |
ಗಚ್ಛಂತಿ ಕ್ಷೇಮಮಧ್ವಾನಂ ಬಹುಪಣ್ಯಸಮಾಚಿತಾಃ || 2.67.22 ||

ನಾರಾಜಕೇ ಜನಪದೇ ಚರತ್ಯೇಕಚರೋ ವಶೀ |
ಭಾವಯನ್ನಾತ್ಮನಾಽಽತ್ಮಾನಂ ಯತ್ರ ಸಾಯಂ ಗೃಹೋ ಮುನಿಃ || 2.67.23 ||

ನಾರಾಜಕೇ ಜನಪದೇ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಃ ಪ್ರವರ್ತತೇ |
ನ ಚಾಪ್ಯರಾಜಕೇ ಸೇನಾ ಶತ್ರುನ್ ವಿಷಹತೇ ಯುಧಿ || 2.67.24 ||

ನಾರಾಜಕೇ ಜನಪದೇ ಹೃಷ್ಟೈಃ ಪರಮವಾಜಿಭಿಃ |
ನರಾಃ ಸಂಯಾಂತಿ ಸಹಸಾ ರಥೈಶ್ಚ ಪ್ರತಿಮಂಡಿತಾಃ || 2.67.25 ||

ನಾರಾಜಕೇ ಜನಪದೇ ನರಾಃ ಶಾಸ್ತ್ರವಿಶಾರದಾಃ |
ಸಂವದಂತೋಪತಿಷ್ಠಂತೇ ವನೇಷೂಪವನೇಷು ವಾ || 2.67.26 ||

ನಾರಾಜಕೇ ಜನಪದೇ ಮಾಲ್ಯಮೋದಕದಕ್ಷಿಣಾಃ |
ದೇವತಾಭ್ಯರ್ಚನಾರ್ಥಾಯ ಕಲ್ಪಂತೇ ನಿಯತೈರ್ಜನೈಃ || 2.67.27 ||

ನಾರಾಜಕೇ ಜನಪದೇ ಚಂದನಾಗುರುರೂಷಿತಾಃ |
ರಾಜಪುತ್ರಾ ವಿರಾಜಂತೇ ವಸಂತೇ ಇವ ಶಾಖಿನಃ || 2.67.28 ||

ಯಥಾ ಹ್ಯನುದಕಾ ನದ್ಯೋ ಯಥಾ ವಾಪ್ಯತೃಣಂ ವನಂ |
ಅಗೋಪಾಲಾ ಯಥಾ ಗಾವಸ್ತಥಾ ರಾಷ್ಟ್ರಮರಾಜಕಂ || 2.67.29 ||

ಧ್ವಜೋ ರಥಸ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞಾನಂ ಧೂಮೋ ಜ್ಞಾನಂ ವಿಭಾವಸೋಃ |
ತೇಷಾಂ ಯೋ ನೋ ಧ್ವಜೋ ರಾಜಾ ಸ ದೇವತ್ವಮಿತೋ ಗತಃ || 2.67.30 ||

ನಾರಾಜಕೇ ಜನಪದೇ ಸ್ವಕಂ ಭವತಿ ಕಸ್ಯಚಿತ್ |
ಮತ್ಸ್ಯಾ ಇವ ಜನಾ ನಿತ್ಯಂ ಭಕ್ಷಯಂತಿ ಪರಸ್ಪರಂ || 2.67.31 ||

ಯೇ ಹಿ ಸಂಭಿನ್ನಮರ್ಯಾದಾ ನಾಸ್ತಿಕಾಶ್ಚಿನ್ನಸಂಶಯಾಃ |
ತೇಽಪಿ ಭಾವಾಯ ಕಲ್ಪಂತೇ ರಾಜದಂಡನಿಪೀಡಿತಾಃ || 2.67.32 ||

ಯಥಾ ದೃಷ್ಟಿಃ ಶರೀರಸ್ಯ ನಿತ್ಯಮೇವ ಪ್ರವರ್ತತೇ |
ತಥಾ ನರೇಂದ್ರೋ ರಾಷ್ಟ್ರಸ್ಯ ಪ್ರಭವಃ ಸತ್ಯಧರ್ಮಯೋಃ || 2.67.33 ||

ರಾಜಾ ಸತ್ಯಂ ಚ ಧರ್ಮಶ್ಚ ರಾಜಾ ಕುಲವತಾಂ ಕುಲಂ |
ರಾಜಾ ಮಾತಾ ಪಿತಾ ಚೈವ ರಾಜಾ ಹಿತಕರೋ ನೃಣಾಂ || 2.67.34 ||

ಯಮೋ ವೈಶ್ರವಣಃ ಶಕ್ರೋ ವರುಣಶ್ಚ ಮಹಾಬಲಃ |
ವಿಶಿಷ್ಟಂತೇ ನರೇಂದ್ರೇಣ ವೃತ್ತೇನ ಮಹತಾ ತತಃ || 2.67.35 ||

ಅಹೋ ತಮ ಇವೇದಂ ಸ್ಯಾನ್ನ ಪ್ರಜ್ಞಾಯೇತ ಕಿಂಚನ |
ರಾಜಾ ಚೇನ್ನ ಭವೇಲ್ಲೋಕೇ ವಿಭಜನ್ ಸಾಧ್ವಸಾಧುನೀ || 2.67.36 ||

ಜೀವತ್ಯಪಿ ಮಹಾರಾಜೇ ತವೈವ ವಚನಂ ವಯಂ |
ನಾತಿಕ್ರಮಾಮಹೇ ಸರ್ವೇ ವೇಲಾಂ ಪ್ರಾಪ್ಯೇವ ಸಾಗರಃ || 2.67.37 ||

ಸ ನಃ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ದ್ವಿಜವರ್ಯ ವೃತ್ತಂ
ನೃಪಂ ವಿನಾ ರಾಜ್ಯಮರಣ್ಯಭೂತಂ |
ಕುಮಾರಮಿಕ್ಷ್ವಾಕುಸುತಂ ವದಾನ್ಯಂ
ತ್ವಮೇವ ರಾಜಾನಮಿಹಾಭಿಷಿಂಚ || 2.67.38 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ
ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡೇ ಸಪ್ತಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ||